సాని - పాప

"పుచ్చుకోకపోతే, నన్ను చంపుకుతిన్నట్టే."

"అందుకైనా...ఇక సందులేదు"

"ఓయబ్బ, ఇదేనా మరి, మీ సరసం చౌదరిగారూ! ఈ మాత్రానికే పడవ ఒడ్డిగిలితే, ఇక ఈ ప్రేమసముద్రంలో ఎలా తేలి ఆడుతుంది, ఎన్ని తుపానులు ఎంత అల్లకల్లోలం..."

"నీ మాటలు నాకు బోధపడవు...మాటలకేంగాని ఏదీ సవితాదేవిలాగా ఒక్కమారు నవ్వు, మొన్న నవ్వినట్టు."

"మిమ్మల్ని చూసి నవ్వితే నాకేం లాభం? పైగా మీరు ఊరుకుంటారు గనుకనా"

"నీ తోడు...ఊరుకోకపోతే."

"అవును, అది నాకూ తెలుసును. నవ్వితే నోటి ముత్యాలు రాలుతాయా, అవి తేరగా ఏరుకుని... ఇంకో వగలమారిని చూచుకోవచ్చునని కాదూ మీ పన్నాగం..."

"కాదు...ఖరీదు యిచ్చుకోగలను."

"ఎంత ధీమా!"

"అన్నమాట తప్పుతాననుకుంటావా ఏమిటి... అదిగో...ఆ...గాంధీగారిమీద ఒట్టువేసుకోనా, ఇక నా జన్మంతా నీది, అలా...అలాగే...ఇంకా నవ్వు...నీవు వెక్కిరించినా చక్కని చుక్కవే."

"ఓహో...నేర్చుకు వచ్చారే మాటలు...రైల్లో, బేరంచేసి ఓ బేడ నవల వల్లెవేసు కువచ్చినట్టుందే..... మీతో నేను ఇచ్చకాలు చెపుతూ మేలుకు కూర్చోలేనమ్మ...కళ్ళు కూరుకువస్తూంటే...మీకేం... పోతరించి...మీకు అలవాటే."

ఆ మిసమిసలాడే పసిడిబొమ్మ తేనెలధారలుచిందే చురకత్తి, నాగులకోడేలు గూడుకట్టుకున్న దొంతరమల్లె పొద. రోజారేకుల నాజూకులు నిగారించే కమ్మని చెక్కిళ్ళూ తీయని పెదవీ, వెన్నెల లొలికించే చూపులూ...అన్నీ అబద్ధాలు...నిలువెల్లా విషం.

2

'మాటైనా ఆడకూడదా...కోకిలా'

'ఇచ్చేమూటలేమైనా పడి మూలుగుతున్నాయా'

'అంతేనా?'

'ఆహో. ఆ మూలిగేదేమిటో...యిక యింటికిపోయి...మీ యిల్లాలుముందరే కానిస్తే...పాపం యింతకాలంనుంచీ ఘనకార్యాలుచేసి అలిసివచ్చాడుగదా అని నెత్తిన పెట్టుకుంటుంది.'

'నీవు ఎన్నైనా అను...నిన్ను విడిచి బ్రదుకలేను'

'ఎవరు బ్రదుకమన్నారు?'

'ముదురుతుందే'

'ముదరందే సదురూబెదురూ పోతుందా...పోతేగాని నీలాటి సరసులకు నచ్చు తానా?...ముందునడు.'

'నీవు రాక్షసివి...నన్ను ఫకీరునిచేసి...కుళ్ళించి...'

"ఫో...అంత బుద్ధే ఉంటే...ఒళ్ళు బాగుచేసుకుని... కాంగ్రెసులో కలు!'

ఆమె పణ్యవయోవిలాసజ్వాలల్లో ఎన్ని శలభాలకు రెక్కలు కూకటితో రగుల్చు కుపోయినవి: ఎన్ని కుర్రవిటకీటకములు ఆహుతిఅయి రూపుమాసిపోయినవి?...ఆ ప్రళయాలను తలచుకున్నప్పుడల్లా ఆమెకు ఎంతగానో ఒళ్ళు పొంగిపోతుంది. అబద్ధపు వలపునటనలకు అంతలేసి ఖరీదులు పెట్టడానికి పోటీలుపడే రసికాపసదులతో లోకం మురుగుతూన్నంతవరకూ, ఆ కార్యదీక్షకు ఏమీ అడ్డంకి వుండదు. రాయి అయిపోయిగుండె, జాలికి కరుగదు.

3

"అమ్మా!"

"ఏమమ్మ!"

"మొగవాడు అదిస్సైపోయినాడు. పిల్లలకి నాకూ తల దాచుకునే దిక్కులేదు. నిన్న టేలనుంచీ ఏ తల్లికీ దయకలుగలేదు...మాయమ్మా...లక్ష్మీదేవి..."

"దేవి అయితే వరాలిస్తుంది...పుచ్చుకుంటావా...ఇంద...నువ్వూ నీపిల్లలూ సుఖంగా బ్రతకండి పో..."

"కూటికి లేనిదాన్ని...నేను ఇదేంచేసుకోనమ్మా... దొంగనని పట్టుకుంటే...నా పిల్లలు అల్లాడిపోయి..."

"రామాయ్...దీనివెంట వెళ్ళి...డబ్బుచేసి పెట్టవే... కమీషను కొట్టావా...జాగ్రత్త!... ఫొండి."

"మాతల్లీ – నీయిల్లు వెయ్యిళ్ళై...నీకడుపున"

"ఆపైన నోరెత్తావా...పళ్ళురాలుతాయి ఫో"

"అయ్యా! దయచేయండి......ఏంకావాలి?"

"మీ సాహాయ్యం!"

"సెలవీయండి."

"నేను...దేశసేవకుణ్ణి...కళావంతుల సంఘసంస్కరణంకోసం నా జీవితమంతా వినియోగపరుస్తున్నాను. వారు..."

"...పెద్దలై పింఛను తీసుకున్నట్టున్నారు. మరి మీకు జీతమెంత...ఖాయం నాకరీయేనా?"

"అమ్మాయీ, మేము అల్లరిచిల్లర వాళ్ళము కాము. పెద్దమనుష్యులతో ఎలా మసులుకోవాలో నీకు తెలిసినట్లు లేదు. అది నీ దోషంకాదులే...నీ వృత్తి అలాంటిది...నీ పెంపకమలాటిది... ఇప్పటికన్నా కళ్ళు తెరుచుకుని..."

"మీరు...నోరు...దయఉంచి మూసుకుని"

"హాc...."

"అహాc వచ్చిన తోవను దయచేయండి. మా గుమ్మం త్రొక్కిన దోషం పోవడానికి స్నానంచేసి జపం చేసుకోండి. అంతకూ చాలకపోతే...రామకోటి రాసుకోండి"

"నీలాటివాళ్ళు ఉండబట్టే...మీకులం ఇంత అధోగతిలో ఉంది..."

"నాలాటివాళ్ళే లేకపోతే...మరి మీ ఉద్యోగాలూ ఉండవూ. ఇక సెలవిప్పించండి...సరసు లొచ్చేవేళ అయింది. ఇదిగో చూడండి బాబూ! మరచాను, మమ్మల్ని బ్రతిమాలుకోకపోతే...కల్లుపాకలదగ్గరగా, సీమసరుకు దుకాణాల దగ్గిరాలాగా పికెటింగ్ చేయరాదండీ...'ఇల్లు ఒళ్ళూ గుల్లచేసే'...అని పాటలు పాడుతూ; అది యింకా లాభమేమో! అయినా చిన్నదాన్నో పెద్దదాన్నో చెప్పాను; ఆలోచించి మీ మనసు కెలా నచ్చితే...అలా చేయండి."

అమృతమూ హాలాహలము ఏకోదరభ్రాంతిగా కావ్యభావనలో సహించే లోకమే ఆ అమ్మాయిలో మంచితనాన్నీ, లేతహృదయంలో జాలిని...ఊహించుకోనైనా లేదు. అదే ఆమెకు కావలసింది.

తల్లి, చిన్నతనం ముమ్మరంలో ముందు వెనుక లాలోచించకుండా వేసిన తప్పటడుగుకు తలదాచుకు నేందుకు చోటులేకుండా చేసిన లోకం తనమీద స్వార్థంతో జాలిదలచి ఉద్ధరించుదామని దరిజేరబోతే, ఊరుకుని సమ్మతించే అలసురాలా? పగకు మారుపగ ఇలా ఊపిరి ఉన్నంతవరకూ తీర్చుకుంటూ ఉండవలసిందే!

4

"ఏమిటి నావంక అలా చూస్తారు?"

"కళ్ళు నీమీదనుంచి తిరుగవు"

"ఒళ్ళు అంత దగ్గిరలేకపోతే"

"నిన్ను చూస్తూ కూడా నన్ను నేను మరచిపోలేకపోతే..."

బాబూరావు వాళ్ళగుమ్మం మొదటిసారి ఎక్కడం ఆమెకు జన్మంతా జ్ఞాపకం ఉంటుంది. తెల్లబోతున్న చూపులతో, అహ్వానాన్ని వెదుక్కుంటూ దోవవెంట పచారు చేస్తూన్న పిల్లవాడిని, దాసీ చేయివిసరి పిలవడం, తనకు మరో కొత్తమిడత చేజిక్కిందని సైగచేయడం, తాను అనుభవంలో ఆర్జించుకున్న మాయలన్నీ చూపులలోకి కుదించుకుంటూ ప్రేమఖుషీ నిషా హుషారు గిలిగింతలకు చిరునవ్వులో ఇంకా ఎక్కువ విషం మెదుపుకుని, చాచిన చేతులతో కులుకుగా ఎదుటికి వచ్చి...ఆ అబ్బాయి అమాయికపు కవళిక చూసి, ఆశ్చర్యంతో మ్రాన్పైపోవడం...అపూర్వమైన ఆరాత్రి... అనుభవానికి తొందరలాడని అనుభవం పుల్కరింతలే మబ్బులు క్రిక్కిరిసిన జీవితాకాశంలో వెనుకపడి మిగిలిపోయిన మెరుపుతీవలు:

వాలుజడమీద చంద్రవంకగా తీర్చుకున్న మల్లెదండ వాడకుండా, గులాబీ తుంపురులతో పక్క చెల్లాచెదరుకాకుండా అసహ్యంతో అలసి నిదురకు వాలనిది జన్మకు ఆ ఒక్కనాడే!

"--ఏమిటి నావంక అలా చూస్తారు?"

"మాటాడకు."

"పోనీ పాట పాడుతాను"

"సహించలేను."

"చేదా?"

"కాదు... రెక్కలమీద ప్రేమ, కోయిలకు ఉంటే అంతులేని ఆకాశానికి దూసుకుంటూ ఎగిరిపోవాలిగాని...ఏ మావి కూననో ఆశ్రయించుకుని కూ అనడం..."

"ఏమీ అర్థంకావడంలేదు."

"కాదు. దేవీమూర్తివిగా...మౌనందార్చితేనేకాని...నిన్ను నేను అర్థంచేసుకోలేను..."

కోకిలకు అతని వాలకంలో...అర్థంకాని మాటలు విసిరేందుకు అండగా వీడకుండా ఉండే చాంచల్య మేమాత్రమూ గోచరించకపోవడం ఏమీ కోరుకొనకపోవడం మరీ ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఏంకావాలో తెలుసుకోలేని ఆ అమాయకుడు ఎందుకు తనకోసం రావాలి? కళ్ళతో సౌందర్యాన్ని ఎంత జూరుకున్నా కామదేవుని బాణాలకి కడుపు నిండుతుందా?

ప్రొద్దు పొడవకముందే మెళుకువ వచ్చింది కాని, అంతకుముందే అతడు లేచి వెళ్ళిపోయి ఉండాలి. తలగడా నలిగిపోయి ఉన్న...సోఫావంక, తెరిపినిపడని కళ్ళతో...కొత్తవింతను చూచే అబ్బురంతో చూస్తూ...అలవాటు చొప్పున పక్క తలగడక్రిందకు చేయి పోనిచ్చింది. చేయి లాక్కుంటే ఒక "పచ్చనోటు"...కుబేరుడికి మతిపోయినా అంత ఔదార్యం ఉండకూడదే — ఆ సామాన్యుడి అభిప్రాయం ఏమిటి? — ఆలోచన తెగక తలగడ ముద్దగాబట్టి...హూనంహూనం చేస్తూండగా అతడు వ్రాసిపెట్టిపోయిన చీటి కనబడ్డది: "నీ రుణం ఏలా తీర్చుకోను? మనవి చేసుకునేందుకు దేవీ సాన్నిధ్యానికి మళ్ళా సాయంకాలము వస్తాను — బాబూరావు."

రోజల్లా మనసు మనసులో లేదు. ఇంకా నిదురో, మేలుకుని ఉండటమో అర్థంకావడంలేదు. అదివరకు అసలు ఎన్నడూ అంతబాధపడలేదు. మళ్ళా సాయంకాలము వస్తాడు — ఎందుకు?

గడియారం నాలుగు కొట్టడానికని గొంతుసవరించుకోబోతూన్నది. వీధిలో, కారు, రెండురకాలుగా గుక్కగా హారన్ మోగింది. కాఫీకప్పుమీదనుంచి పెదవి కదల్చకుండానే చూపులు పైకి ఎత్తి 'ఎవడో, పట్టపగలే...కారు కూతల రాయడు. పోయి కనుక్కో, ఇక్కడ ఏం దాచబెట్టాడో' అని రామాయిని తరిమింది. అది వేగిరంగా తొత్రుపడుతూ తిరిగివచ్చి 'ఎవరో పెద్దమనిషిలాగానే ఉన్నాడు. ఇది నీ కివ్వమని చెప్పాడు. లోపలికి రమ్మన్నా కనక నడవాలో పచారుచేస్తున్నాడు' అని గబగబాలాడుతూ విజిటింగ్ కార్డు అందిచ్చింది. కోకిల ఒక్కమారు దానివేపు పరకాయించి, రమ్మని చెప్పమన్నట్టు తల ఊగించగా దాసీ, అతన్ని ప్రవేశపెట్టింది.

"——అలా దయచేయండి. అక్కడ కాదు. సోఫా మీదనే... నేనా...పెద్దల ఎదుట కూర్చునే అలవాటు లేదు. కాఫీ తెప్పించనా? పోనీండి తమ అనుగ్రహం. సీతాకళ్యాణం ఫిలింతీద్దామనా మీరు తలపెట్టింది. మళ్ళానా? ఆహో, రామాయణం ఎంతమంది మళ్ళామళ్ళా వ్రాయడంలేదు! అటు పేరూ, ఇటు డబ్బూకూడా వస్తాయంటే సిరిరామోకాలొడ్డటం, అందులో మాకులంలోనేనా — ఏమిటీ మీరూ

మాకులమా – మీకు తెలియనిది ఏముంది చెప్పండి? ఇంతకు పూర్వం దాని అనూ జానూ తెలిసి తెరమీదకు ఎక్కి ఉంటే ఇంతకాకపోతే ఇంత అని బేరానికి దిగుదును. మీరు తోడబుట్టినవానివంటివారు గనుక, అన్నా ఫరవాలేదు, – సరసు డొచ్చాడంటే తెల్లవార్లు గడుపుతాననో, ఓ ప్రొద్దు వేళకు వెళ్ళిపోతాననో అంటే, అవతలవాడి ఉమ్మసునుబట్టి, ఇంతకు తక్కువైతే ఇక్కడ వీలుండదు అని నిష్కర్షగా మొగమాటంవిడిచి చెప్పడమంటే, ఉగ్గుపాలతో నేర్చిన విద్యగనుక అది చేతనవునుకాని...అవునులెండి, ఎటువంటివాళ్ళైనా ఉంటారు – ఇంతకూ, తేల్చి చెప్పడమా అంటే, కానీండి, ఆలోచించి వెనుకనుంచి కబురుచేస్తాను. ఇంకా వ్యవధి ఉందిగా."

డైరెక్టరు, తాను వేసిన ప్రశ్నలకు, ఆ అమ్మాయి చేత యిలా పలికించి, 'నీలాటి వాళ్ళను లక్షమందిని చూశాను, నీ వేషాలు నాదగ్గిరనా? వచ్చి అడగగానే ఎక్కడలేనిపోడా వచ్చి కళ్ళుముచ్చైనగుంటలో ఉన్నట్టు మాట్లాడుతారు. తరువాత దాసీదాని వేషానికైనా తయారు...' యింత మనసులో అనుకుని, అనుకున్నంతకు రెట్టింపు చూపుల్లో చురచురలాడించి, తొణకని నిండుకుండలాగా నిష్క్రమించాడు. వెళ్ళబోయేవాడిదగ్గిర చిరునవ్వుతో సెలవుపుచ్చుకుని, వెనుకతిరగగానే, ముఖంలో నిర్లక్ష్యం చిట్లించుకుని, నడచిన కథను మనసులోనుంచి దులిపివేసుకున్నట్లు తల రవంత విదిల్చి, కోకిల అద్దంముందుకు జరిగి తన్నుతాను మనసులో వెక్కిరించుకుంటూన్నట్టు "పతివ్రతవేషం నీకు బాగా ఒప్పుతుంది..." అన్న డైరెక్టరు ప్రశంసను జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటూ, వెనుక గుమ్మంలో బాబూరావు నిలుచుని తనవంకే పరకాయించి చూస్తూన్నట్టు అద్దంలో పోల్చుకుని, చప్పున ఇటు తిరిగి అతనిని ఎదుర్కొన్నది.

ఇద్దరూ, కట్టలుపడ్డ ప్రవాహాలలాగా, ఉద్రేకాన్ని ఉద్వేగాన్నీ నిలవతొక్కుకుని అడుగు కదల్చకుండా కట్టుబడిపోయినారు. సంభాషణ మొదలువేయడానికి ఎత్తు తెమలక కృతాద్యవస్థలో అతడున్నాడని గ్రహించి, కోకిల...ఆ మౌనానికి చక్కిలిగింతగా..."స్వాగతం" అని నవ్వులో నవ్వించింది. బాబూరావు, ఆ శైత్యోపచారానికి తెప్పరిల్లి చొరవగా ఆమెచేతిని అందుకుని, తనసరసకు, సోఫాలోకి లాక్కుంటూ, ఒక మూలకు కూలబడి...

"నాధునికి...అనికూడా కలిపితే నా మనసుకు ఎంత బాధ తప్పిపోయేది" అంటూ కోకిలను కళ్ళతో కబళించుకుంటూన్నట్టు చూసి, రెండో చేయికూడా, ఖాళీచేత ఒడుసుకుని...

"అదృష్టవంతుణ్ణే గనుకనే అశరీరవాణి, నీనోట అలా పలికించింది కాదా, కోకిలా?" అని, వచ్చే జవాబేమో ముందేతెలిసిన తృప్తితో ప్రశ్నించాడు.

"కాదు, సశరీరవాణి పలికింది. అదృష్టానికీ యింకొకరిమీద ఆధారపడటం అవసరమైతే..."

"పడటం...ఎవరిమీద?"

"అదే నేను అడిగేది"

"అడిగితేనేకాని..."

"అమ్మైనా పెట్టదు."

"మారాం చేయలేకపోవడం పిల్లవాడిలోపం"
"చెవులు మెలివేసి, ఇక ఎన్నటికీ అలా చేయననిపించలేకపోతే...తల్లిది ఆ లోపం"
"మనపిల్లలు అంత దుడుకువాళ్ళుకారు."
"మన...పిల్లలు!"
"ఏం...ఊరుకుంటావూ? అందరు దంపతులలాగే మనం"
"దంపతులు..."
"అవును"
"కా—దు"
బాబూరావు తలకుతగని బరువు మోస్తూన్నవాడిలాగా అలసంగా అక్కడనుండిలేచి, అటూ యిటూ పచారు చేస్తూ, ఆలోచనతో ఆగిపోతూ, ఎదుటి సోఫాలో కూర్చుని పోయి, పరధ్యానంలోనే, పక్కను ఆనుకుని ఉన్న తంబుర తీగెలన్నీ ఏకధాటిని రంయ్‌మనిపిస్తూ, ఆ హోరులో, శ్రుతికాని గొంతుతో...
"కోకిలా! నిన్ను నేను పెండ్లి చేసుకుంటాను" అని గుక్క విడవకుండా చెప్పి...ఆయాసం దిగమింగుకుంటూండగానే, ఆ అమ్మాయి, ఎదురుదెబ్బతిన్న పాముపిల్లలాగా, కూర్చున్నచోటమంచి ఉవ్వెత్తుగా ఎగిరిపడి...బుసగా—
"నన్నా?" అని కవ్వించింది.
"అవును" – జవాబుకు ఆమె మనస్సు... అతని కళ్ళలో తూగిపోయే ఆ కృత్రిమ – వాంఛను గుర్తించుకుని, ఎండపొడ తెరదీసినప్పుడు మంచుయిగిరిన మందారమొగ్గలాగా చెమ్మగిలింది. కాని అతనిభార్య... అతనిపిల్లలకు యీ శరీరంతో...తల్లికావడం...ఉహూ...
"వీల్లేదు"
"ఏదుచేతనో?"
"నేను మీకు తగను"
'ఆ మాట నే ననవలసింది కాదు-'
"నా సంగతి ఇంకా తెలియకనా?"
"తెలుసుకో అవసరం లేక"
"మరి, లోకం...నమ్మటంలే?"
"అబద్ధాలా?"
"కాదు, నా విషయంలో అంతా నిజం"
"నమ్మను"
"నేను చెపుతూన్నా!"
"ఈ విషయంలో...ఉహూఁ——నాకళ్ళు, నామనసు అవి నాతో అబద్ధమాడుతాయా?"
——కోకిల కళ్ళురెప్పలు పిగిలిపోయేటంతగా పెద్దవై, క్షణంలో కుదించుకుపోయినవి. నిద్రలోలాగా తానుగాక ఎవరో మాటాడుతూన్నట్లు...
"నిజం చెప్పనా?" అని పలుకులు దమ్ముగా తూలించింది. బాబూరావు అంకురించే ఉత్సాహంతోడుగా అలా తల పైకెత్తుతూ కళ్ళు ఆమెముఖానికి అప్పగించాడు.

"నాకు నీమీద ప్రేమలేదు."

—అతని ఎడమకనురెప్ప సుడిగాలిలో చిక్కుకున్న రావాకు అవుతూంది.

"నీ డబ్బు లాగడానికి కాకపోతే...నీవు ఎదటపడటమే సహించలేను."

అతని క్రింది పెదవి దడదడలాడి...కంఠం గాలిపీల్చే కోడెనాగై ఉబ్బితబ్బిసలాడింది.

"నీవంటే నాకు ఎంత అసహ్యమో తెలుసుకుంటే ఇక్కడ అసలు నిలువలేవు."

గొంతులో తొక్కిసలాడుతూన్న ఆవేదన...బిగబట్టిన పండ్లకు తగిలి...బైరులో మేకుదిగినంతగా మ్రోగింది.

"నిన్నా... పెండ్లి చేసుకోవాలా...పశువా!"

వేసవి ఎండకు పైపూతమాటీలు కరిగి గాలి బుస్సుమనిపోయే బంతి...బాబూరావు తాటలయిపోతూ... అక్కడనుంచి జారిపోయినాడు.

కోకిల కళ్ళలో కణకణలు ఊదరగా మిణుగురులైనవి. జడతో, తలను వెనుకకు విరుచుకుంటూ... అద్దంలో...ఎదుటపడ్డ దైన్యమూర్తిని...'ఎన్ని అబద్ధాలు... అవును...నిజంచెప్పి...ఎందుకు అతనిబ్రతుకు పెద్ద అబద్ధం చేయడం?..." అని పరామర్శించింది...వెక్కిరించింది.

ఆ మైకం తెములుచ్చుకుని...మళ్ళా మామూలు మనిషి అయిపోయింది.

* * *